



## Primum non nocere

**D**en greske legen Hippocrates formulerte for 2 400 år siden prinsippet «Viktigst er å ikke påføre skade». Han regnes som grunnlegger av den moderne medisin, den vitenskapelige medisin. Den etiske grunnregel «First, do no harm» undervises til helsefagstudenter over hele verden. En annen måte å formulere det på er at det kan være bedre å ikke gjøre noe eller å gjøre ingenting, framfor å risikere å gjøre det som er mer til skade enn hjelp.

I NTFs etiske regler reflekteres arven fra Hippocrates. Første paragraf slår fast at hensynet til pasienten og pasientens helse må være overordnet andre hensyn. Videre sier paragraf 2 at det er oppdatert vitenskap og erfaring som skal styre tannlegens yrkesutøvelse, innenfor gjeldende lover og regelverk. Under overskriften «Pasientbehandling» står det i paragraf 8 blant annet at overflødig eller unødig kostbar behandling ikke må finne sted.

Det er kanskje nærliggende her først og fremst å tenke på økonomisk kostnad. Dette har også vært mest fokusert i mediebildet, blant annet i Forbrukerrådets test av tannleger og deres behandlingsforslag, og opprettelsen av nettportalen «hvakostertannlegen.no».

Videre er økonomisk kostnad sterkt i fokus som årsak til at mange velger å motta omfattende tannbehandling i andre land, i lavkostnadsland.

Det finnes likevel andre kostnader ved tannbehandling som er verdt å minne om. Hvilke komplikasjoner kan oppstå som følge av behandling, og hva er risiko for komplikasjon? Hvem har kompetanse til å håndtere komplikasjon som kan oppstå? Omfattende tannbehandling eller oral rehabilitering krever gjerne avansert utstyr og presise teknikker. Dette kan framstilles fra instrument- og utstyrsleverandør som svært attraktivt for pasient og din tannlegepraksis, med mindre fokus på langtidsresultat eller risiko for komplikasjon, inkludert hvordan komplikasjoner kan behandles.

Det kan i tider med mye markedsføring av avanserte behandlingsmetoder være nyttig å stoppe opp og minnes det eldgamle rådet fra Hippocrates. Vær varsom med behandling som kan være unødig kostbar. Og motsatt sørg for at pasienter mottar den behandling som er mest mulig effektiv, med minst mulig komplikasjonsrisiko. Primum non nocere!

### § 1 Pasientens helse

En tannleges oppgave er innenfor sitt fagområde å ivareta sine pasienters helse. Hensynet til pasienten må være overordnet andre hensyn.

### § 2 Ajourført kunnskap

En tannlege skal utføre sitt yrke slik det ifølge vitenskap og erfaring er ønskelig. Tannlegen skal vedlikeholde og fornye sine kunnskaper og plikter å følge NTFs regler for obligatorisk etterutdanning. Tannlegen skal gjøre seg kjent med og følge lover og bestemmelser som gjelder for yrkesutøvelsen.

### § 8 Pasientbehandling (utdrag)

En pasient har krav på tannlegens råd og veiledning. Tannlegen skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra tannlegens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig. Overflødig eller unødig kostbar behandling må ikke finne sted. Behandlingen bør baseres på gjensidig tillit og skal bygge på informert samtykke.

*Ellen Holmemo og Morten Klepp  
NTFs råd for tannlegeetikk*

Kl. 0000 på utgivelsesdato  
[www.tannlegetidende.no](http://www.tannlegetidende.no)